

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 02-02-2021
Enhed: SUNDJUR
Sagsbeh.: DEPKATB
Sagsnr.: 2007933
Dok. nr.: 1571278

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 26. januar 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 42 (L 134 – Forslag til lov om epidemier (epidemiloven)) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Liselott Blixt (DF).

Spørgsmål nr. 42:

”Vil ministeren yde teknisk bistand til ændringsforslag, hvorefter der i lovforslaget ind sættes en bestemmelse om ret til erstatning og kompensation for tab, som bliver påført som følge af lovens foranstaltninger, og som ikke har karakter af ekspropriation?”

Svar:

Jeg har forstået spørgsmålet således, at der ønskes bistand til at indføre en bestemmelse om erstatning for foranstaltninger iværksat i medfør af loven, som det delvist var tilfældet med den § 27 i epidemiloven, der var gældende indtil foråret 2020.

I medfør af den tidligere gældende § 27 i epidemiloven var der mulighed for at få erstatning fra det offentlige for foranstaltninger iværksat i medfør af den tidligere epidemilovs kapitel 3 om ”Foranstaltninger mod smitsomme og andre overførbare sygdommes udbredelse her i landet”.

Kapitel 3 indeholdt bl.a. bestemmelser om, at epidemikommissionen kunne iværksætte en række helt konkrete foranstaltninger over for enkeltpersoner eller virksomheder.

Det var en forudsætning for at få tilkendt erstatning efter den tidligere gældende § 27, at tabet som følge af den pågældende foranstaltning kunne dokumenteres. Endvidere følger det af den tidligere gældende bestemmelse, at størrelsen på erstatningen blev fastsat af epidemikommissionen efter forhandling med skadelidte.

Epidemilovens § 27 blev nyaffattet med lov nr. 208 af 17. marts 2020, som samtidig indførte en række nye beføjelser, herunder adgang til at indføre generelle foranstaltninger for hele landet. Det følger af den gældende § 27 i epidemiloven, at der skal ydes fuldstændig erstatning til den eller de berørte ejere, hvis gennemførelse af foranstaltninger efter epidemiloven eller regler fastsat i medfør af epidemiloven udgør et ekspropriativt indgreb. Regeringen indgik endvidere aftaler med Folketingets øvrige partier om en række kompensationsordninger til erhvervslivet som følge af de initiativer, regeringen iværksatte for at forebygge smitte med covid-19.

Med forslaget til en ny epidemilov foreslås de gældende beføjelser fra foråret 2020 til at indføre generelle foranstaltninger for hele landet videreført, ligesom § 27 i den gældende epidemilov foreslås videreført uden ændringer i forhold til gældende ret, jf. den foreslåede § 60, hvorefter der gives fuld erstatning for indgreb af ekspropriativ karakter.

Henset til, at der med lovforslaget lægges op til at videreføre de gældende beføjelser til at iværksætte samfundsmæssige foranstaltninger, vurderes det ikke hensigtsmæssigt at indføre en erstatningsordning i lighed med den tidligere gældende § 27 i epidemiloven.

Det bemærkes i den forbindelse, at regeringen den 18. december 2020 indgik en aftale med Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Liberal Alliance, Alternativet og Susanne Zimmer (UFG) om indholdet af en ny epidemilov.

I aftalen er det i forhold til spørgsmålet om kompensation forudsat, at en fremtidig kompensationsordning i forbindelse med foranstaltninger, der ikke har karakter af ekspropriation, vil kræve grundige overvejelser og politiske forhandlinger. Med henblik på at tilvejebringe et godt beslutningsgrundlag fremgår det af aftalen, at regeringen vil nedsætte en arbejdsgruppe, der skal overveje spørgsmål om kompensation ved eventuelle fremtidige epidemier.

Arbejdsgruppen, der i henhold til aftalen vil bestå af uafhængige økonomiske eksperter og ministerierepræsentanter, får derved til opgave at udarbejde principper for kompensation, som vil kunne tilgodese berørte virksomheder, lønmodtagere samt kultur- og fritidslivet i tilfælde af smittereducerende foranstaltninger, og som samtidig mindsker risikoen for, at samfundsøkonomien fastlåses, og andre utilsigtede skadevirkninger. Det følger endvidere af aftalen, at der i tillæg til arbejdsgruppen vil blive nedsat en følgegruppe med repræsentanter fra erhvervslivets organisationer, arbejdsmarkedets parter og kultur- og fritidslivet.

Arbejdsgruppen forudsættes at afslutte sit arbejde med udgangen af 2021, hvorefter arbejdsgruppens anbefalinger og de ændringer, som arbejdet måtte give anledning til, vil blive forhandlet politisk. I det omfang implementeringen af arbejdsgruppens anbefalinger mv. vil kræve lovændringer, vil dette kunne gennemføres ved et selvstændigt lovforslag.

Jeg kan derfor ikke støtte et ændringsforslag om, at der i lovforslaget indføres en bestemmelse om ret til erstatning for tab som følge af foranstaltninger efter loven, uanset om der er tale om ekspropriation.

Et ændringsforslag vil dog kunne udformes som foreslået nedenfor.

**Teknisk bistand
til
ændringsforslag til L 134 – lov om epidemier (epidemiloven)**

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af [...]

1) Efter § 60 indsættes i *kapitel 11* som ny paragraf:

”01. Påføres der, uden for de tilfælde der er omfattet af § 60, i forbindelse med de foranstaltninger, der iværksættes i medfør af denne lov, nogen tab, har vedkommende krav på erstatning herfor fra det offentlige.”

[Erstatning for foranstaltninger, der ikke er ekspropriative]

Bemærkninger

Til nr. 1

Det fremgår af § 27, stk. 1, i den gældende epidemilov, at sundheds- og ældreministeren til brug for gennemførelse af foranstaltninger efter loven eller regler fastsat i medfør heraf kan iværksætte ekspropriation af privat ejendom. Videre fremgår det af § 27, stk. 2, at der ved gennemførelse af foranstaltninger efter denne epidemiloven eller regler fastsat i medfør af epidemiloven, der udgør et ekspropriativt indgreb, ydes fuldstændig erstatning til den eller de berørte ejere. Denne bestemmelse foreslås videreført i lovforslagets § 60.

Med ændringsforslaget foreslås det, at der indsættes en ny bestemmelse i lovforslaget, hvorefter der i de tilfælde, hvor der ikke er tale om et ekspropriativt indgreb, ydes erstatning fra det offentlige, hvis den pågældende har lidt et tab som følge af foranstaltningen. Det er en betingelse, at den pågældende kan dokumentere et tab som følge af den pågældende foranstaltning, ligesom det vil være den myndighed, der har iværksat den pågældende foranstaltning, som i givet fald vil kunne ifalde erstatningsansvar efter den foreslåede bestemmelse.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Katrine Bisballe